

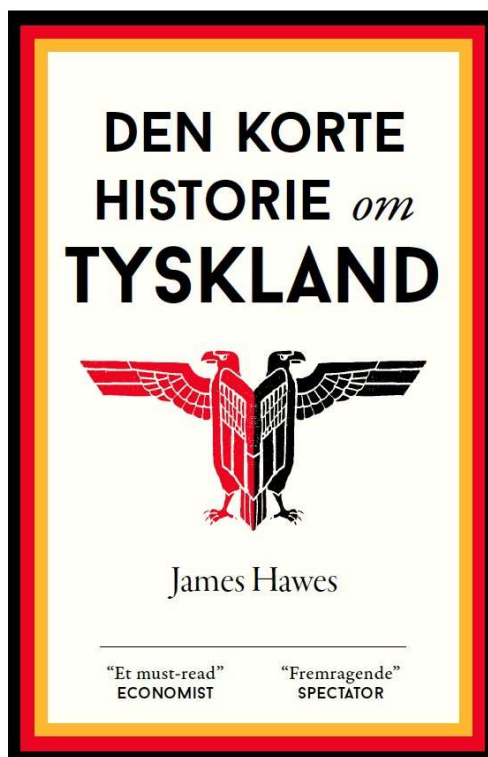
Militærhistorie

Den korte historie om Tyskland

(<https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/9315/7624/1781/den-korte-historie-om-tyskland.jpg>)

(<https://www.krigsvidenskab.dk/application/files/9315/7624/1781/den-korte-historie-om-tyskland.jpg>)

()

Titel: Den korte historie om Tyskland

Forfatter: James Hawes

Forlag: Forlaget Bilgrav

Diverse: 241 sider; illustreret; Pris: 250,- kr

Anmelder: Simon Papousek

Rating: 4

Det århusianske forlag Forlaget Bilgrav er et af de yngste forlag i branchen. Så nyt er forlaget, at denne bog Den korte historie om Tyskland er deres første udgivelse. Snart kan læseren se frem til to andre titler: Fanget af geografien, af Tim Marshall og Cafeen ved verdens ende af John Strelecky. Disse to bøger udkommer ifølge forlagets hjemmeside til februar 2020. Forlaget Bilgrav skriver på deres hjemmeside, at de fokuserer på tankevækkende og tilgængelig prosa, med hovedvægten lagt på filosofi, historie, samfund og kultur. Herligt! Det er altid interessant at følge de små forlag og se (og håbe), at de kommer godt fra land. Lad mig i denne ombæring nævne forlaget Vild Maskine fra Vordingborg, som efterhånden har fået et godt bagkatalog med en bred appel. Lad os håbe den samme fremtid venter Forlaget Bilgrav.

Den engelske James Hawes (1960-) har udgivet romaner og bøger af kulturhistorisk art, blandt andet om Franz Kafkas forfatterskab. Hawes har desuden studeret filosofien Friedrich Nietzsche og tysk litteratur og har undervist i tysk på engelske, walisiske og irske universiteter. Den korte historie om Tyskland er hans første bog oversat til dansk.

Den korte historie om Tyskland er en kort historie. På godt 240 sider bliver læseren ført gennem lidt over 2000 års historie, før man ender i nutidens Tyskland. Der er et stramt fokus på den politiske udvikling med relation til Europa, dvs. at de afrikanske kolonier eksempelvis stort set ikke bliver behandlet. Ej heller er det en fortælling der dvæler ved den tyske kultur - litteraturen, filosofien, musikken eller andre kulturelle emner.

Bogen er disponeret over fire kapitler inddelt i tidsperioder. Første kapitel behandler tiden fra år 58 f.Kr. til 526 e.Kr. Anden del fra år 526 til 983. Så følger 983 til 1525, og endelig gennemgås 1525 frem til i dag. Fortællingen starter med Romerrigets forsøg på at tøjle de nordfra kommende barbariske asylsøgere, som Hawes benævner dem. Det blev Cæsar der omtalte disse barbarer som dem der bor hinsides Rhinen. Rhinen bliver således den naturlige grænse mellem det civiliserede Europa og det utæmmede og vilde nord. Dem der

befinder sig vest for Rhinen – gallerne – betragtes af romerne som lettere at integrere ind i den romerske orden, frem for dem der befinder sig øst for Rhinen – dem som sidenhen henvises til som germanerne. I bestræbelserne på at få underlagt dette vilde land i Romerriget, indledte romerne en eroblingskrig i 12 f.Kr. Germania – som romerne kaldte landet – blev efterfølgende en del af Romerriget, som nu strakte sig til Elbens bredder. Men Rhinen endte med at være den egentlige befæstede grænselinje mellem Germania og Rom. Linjen blev omtalt som Limes Germanicus. Denne linje udgør ifølge James Hawes den dag i dag, en politisk grænse i Tyskland. En grænse som er hovedtemaet i denne bog.

Hawes karakteriserer Tysklands historie ud fra en (romersk) vest/øst opfattelse. Den del af Tyskland der lå inden for Romerrigets grænser – altså den vestlige del med byerne Köln, Stuttgart, Mainz, Bonn og Frankfurt langs Rhinen – kom til at tilhøre den katolske del af Europa. I modsætning til den del der lå østpå – dvs. nutidens delstater Sachsen, Brandenburg og Mecklenburg-Vorpommern – som var hovedsagelig protestantiske. Modstanden mod Rom og siden hen katolicismen udsprang fra øst.

Den geografiske akse med Rhinen som grænsedragningen, bruges ligeledes som forklaring på Tysklands politiske struktur. Her får Prøjsen fra øst tildelt rollen, som dem der nød godt af den vesttyske industri og handel, og som siden kunne finansiere tanken om et forenet Tyskland. De nazistiske højborgere og folkelige tilslutning lå også i øst, hvor det nationalkonservative parti Alternative für Deutschland (AFD) også har den største medvind i dag. Efter murens fald i 1989 og den efterfølgende genforening, var det vesttyske finanser der var med til at genopbygge Østtyskland. Og således trækker Hawes en lige linje frem til i dag, hvor hovedstaden Berlin, på det nærmeste finansieres af Vesttyskland.

Det er provokerende læsning og tankevækkende, at det land som de fleste karakteriserer – måske lidt fordomsfuldt - ved disciplin, arbejdsraseri, irriterende resultater i fodbold og stram orden, kan

anskues fra en helt anden vinkel. Man bliver som læser rusket godt og grundigt rundt, og man efterlades med et helt andet indtryk af Tyskland undervejs, hvilket kun taler til bogens fordel.

Et kritikpunkt er dog bogens format. Nuvel, der er tale om en kort historie om Tyskland, men illustrationerne, ikke mindst kortene som er så vigtige for fortællingen, er lette at overse, da de ikke fylder særlig meget på siderne. De små billeder gør heller ikke rigtigt noget for læseoplevelsen. Det er ærgerligt. Trods dette er denne bog et interessant perspektiv på vores store naboland, og derfor skal den også anbefales på det varmeste. Det er kvalitetslæsning og selvom der stort set mangler henvisninger til al den litteratur eller de kilder, der henvises til, må man overgive sig i selskab med James Hawes. Med denne bog akkompagneret med eksemplevis bogen Tysk kulturhistorie fra 1648 til i dag (Red.: Anna Sandberg og Detlef Siegfried. Gyldendal. 2014), bliver det næsten ikke bedre.²

Til sidst skal det siges, at Forlaget Bilgrav kommer rigtig flot fra land med denne bog, og det bliver meget spændende at følge det unge forlag fremover. Godt gået!

-----

¹Se anmeldelsen af Vild Maskines udgivelse Rejsen til Hitler, anmeldt på krigsvidenskab.dk i august 2016: <https://www.krigsvidenskab.dk/emne/knut-hamsun-rejsen-til-hitler>

²I øvrigt bør det nævnes, at Neil MacGregors Tysklands-bog Germany – Memories of a Nation (2014), snart udkommer på dansk på Gads forlag.

